

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : คุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประทาน ในทศนะของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดราชวิถี

ชื่อผู้เขียน : นางสาวกมลจันทร์ ประภากรรัตน์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปี : 2544

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้บริหาร ตามความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชา 2. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหาร ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชา 3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหาร โดยทำการรวมรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดราชวิถี ในทศนะผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ จำนวน 18 คน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ตามหลักตรรกะ เทียบเคียงแนวคิด ทฤษฎี ควบคู่รับกับ อาศัยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และ ร้อยละ ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความต้องการผู้บริหารที่มีคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ ได้แก่ มีเหตุผล มีความเห็นอกเห็นใจผู้ใต้บังคับบัญชา มีการตัดสินใจที่เด็ดขาด และผู้บริหารต้องมีความรอบรู้ มีบุคลิกภาพสำคัญคือเป็นผู้ที่มีลักษณะท่าทางการแต่งกายที่ดูดี สะอาดเรียบร้อย ถูกต้องตามกาลเทศะ มีวิชาที่ไพเราะ การพูดจาชัดเจนดี และสามารถที่จะควบคุมอารมณ์และจิตใจได้ คุณลักษณะด้านการบริหารงาน ได้แก่ เป็นผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความรู้ทางการบริหาร เป็นผู้มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล มีความสามารถในการมองหมายงาน มีการควบคุม ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา คุณลักษณะด้านวิชาชีพที่พึงประทาน ได้แก่ ผู้บริหารที่มีความรู้ในตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ ร่วมประสบการณ์ในการทำงาน มีความรู้ในด้านงานสาธารณสุข เป็นต้น ส่วนคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรมนั้น ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการผู้บริหารที่มีความยุติธรรม มีน้ำใจให้ความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา และมีความซื่อสัตย์สุจริต

ลักษณะพฤติกรรมการบริหารที่เพิ่งประ深交ของผู้ได้บังคับบัญชา คือ ผู้บริหารที่เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็น มีเหตุผลและใช้เหตุผลในการสั่งการมากกว่าการใช้อารมณ์ และที่สำคัญอีกประการคือต้องการผู้บริหารที่ร่วมรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานด้วยกัน ซึ่งลักษณะของผู้บริหารดังกล่าว สอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมของผู้บริหารแบบประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็น ไม่ใช่อำนาจเผด็จการสั่งการ

วิธีการส่งเสริมลักษณะพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหาร พ布ว่าผู้ให้ข้อมูลได้เสนอความคิดเห็นว่าควรใช้วิธีการฝึกอบรม การศึกษาต่อเนื่อง การให้รางวัลก็เป็นวิธีที่ดีที่สุดนี่ แต่ต้องมีเกณฑ์ในการคัดเลือกที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีวิธีการศึกษาจากแบบอย่างและพัฒนาตนเอง โดยศึกษาจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ในสังคม รวมทั้งการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์

สำหรับปัญหาอุปสรรคสำคัญในการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหาร สามารถที่จะแยกได้ดังนี้ ปัญหาด้านบุคคล เช่น การขาดกำลังคนทดแทนในการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาบุคคลากรมีจำนวนจำกัด และปัญหาด้านอื่นๆ เช่น การขาดการสนับสนุนจากองค์กรภายนอก

ข้อเสนอแนะสำหรับการส่งเสริมคุณลักษณะผู้บริหาร ผู้บริหารระดับสูงควรให้การสนับสนุนทั้งในด้านงบประมาณ ตลอดจนการให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน ควรมีการประเมินจากผู้บริหารในระดับสูงขึ้นไปและตัวผู้บริหารเอง เพื่อที่จะได้ทำการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้มากขึ้น นอกจากนี้ควรทำการศึกษาและพัฒนาระบบการบริหารจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของบุคคลากร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลากรและงบประมาณที่มีอยู่

ABSTRACT

Title of Research Paper : Desirable Qualities of the Administrators

Perceived by a Hospital Officials in Narathiwat
Province.

Author : Miss Kamonchan Prapakornrattana

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

The objectives of this research are 1. to study the administrator's quality perceived by the inferiors , 2. to study ways to promote the administrator's qualification along the needs of their inferiors , and 3. to find out problems and obstacles in promoting the administrator's quality.

The method of study is a qualitative one by using the in-depth interview technique to gather data from 18 key-informants who work in a hospital in Narathiwat province ; the data collected were later analysed with logical context description and descriptive statistics of frequency and percentage.

Results of the study reveal that the majority of key-informants want an administrator who possesses leadership qualities , i.e., having reason , showing empathic ability to the inferiors , strong decision-making and knowledgeable. The important characters include good looking , neatly dressed , clean , clear-sweet talking and emotionally controllable , among others. In the aspect of administration , the desired qualities are responsibility , sufficient administrative know-how , far-sighted , delegation of work properly ; ability to supervise , monitor and evaluation of the inferior's work. Other qualities include work experience, sufficient knowledge in public health work , sense of justice , honesty and ready to help the inferior , for example.

Administrative behavior desired by the inferior are listening to the inferiors'opinion , be more rational than emotive and joint responsibility in work performance ; these qualities correspond with the democratic principles.

In promoting the desired administrative qualities , the informants propose training , continuing education and rewards properly as incentive measures for the promotion. In addition , self-development and peer-learning are also suggested as other means to promote higher administrative quality.

Among problems and obstacles to promoting the desired administrative qualities are inadequate personnel replacement , limited budget for personnel development and others.

Recommendations to improve the administrative qualities , among others , are increased budget for personnel development , on-the-job advices , superior's evaluation and self-evaluation , improving the administrative system, etc.